

Spis treści

Wstęp.....	9
Rozdział 1. Ekonomiczne i prawne aspekty ochrony środowiska w działalności przedsiębiorstw	16
1.1. Powiązania działalności gospodarczej ze środowiskiem przyrodniczym.....	16
1.2. Wartość ekonomiczna środowiska przyrodniczego i sposoby jej wyceny	27
1.3. Koncepcja rozwoju zrównoważonego a ochrona środowiska w działalności przedsiębiorstw	42
1.4. Wpływ uregulowań prawnych na obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony środowiska.....	60
1.5. Rola instrumentów ochrony środowiska w kształtowaniu wyników działalności przedsiębiorstw	71
Rozdział 2. Informacje ekologiczne w zarządzaniu przedsiębiorstwem	81
2.1. Ochrona środowiska w strategii zarządzania przedsiębiorstw.....	81
2.2. Sformalizowane systemy zarządzania środowiskowego w podmiotach gospodarczych	98
2.3. Niesformalizowane systemy zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach	110
2.4. Znaczenie informacji ekologicznych w systemie informacyjnym jednostki gospodarczej	117

Rozdział 3. Odzworowanie skutków zarządzania środowiskowego w systemie rachunkowości przedsiębiorstwa – przegląd koncepcji	135
3.1. Rys historyczny rachunkowości środowiskowej.....	135
3.2. Pojęcie i zakres rachunkowości środowiskowej w świetle badań literaturowych.....	143
3.3. Zadania rachunkowości środowiskowej w systemie rachunkowości przedsiębiorstwa	151
3.4. Objaśnienie podstawowych pojęć z zakresu rachunkowości środowiskowej	155
3.4.1. Rozwój pojęcia kosztów środowiskowych przedsiębiorstwa	155
3.4.2. Aktywa i zobowiązania powstające w relacjach przedsiębiorstwo–środowisko przyrodnicze	172
3.5. Raportowanie środowiskowych aspektów działalności jednostek gospodarczych	191
3.6. Rola rachunkowości środowiskowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem.....	211
 Rozdział 4. Rachunkowość środowiskowa w praktyce gospodarczej	237
4.1. Ujęcie zagadnień środowiskowych w rachunkowości przedsiębiorstw wybranych krajów – przegląd badań empirycznych realizowanych na przełomie XX i XXI wieku	237
4.2. Przegląd badań empirycznych na temat odzwierciedlenia ochrony środowiska w systemach rachunkowości przedsiębiorstw w Polsce	244
4.3. Metodyka badań własnych	254
4.3.1. Ustalenie celów realizowanych badań	254
4.3.2. Etapy własnych badań ankietowych	256
4.3.3. Analiza odzwierciedlenia zagadnień środowiskowych w sprawozdawczości finansowej wybranych spółek notowanych na GPW w Warszawie	265
4.4. Prezentacja i analiza otrzymanych wyników badań ankietowych	269
4.4.1. Ogólna charakterystyka badanych przedsiębiorstw	269
4.4.2. Rodzaje działań proekologicznych i przyczyny ich podejmowania w ankietowanych podmiotach.....	272
4.4.3. Koszty środowiskowe i ich ujęcie w systemach rachunkowości ankietowanych firm.....	285
4.4.4. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych.....	305
4.5. Prezentacja i analiza wyników badań dotyczących ujawnień środowiskowych w sprawozdawczości finansowej spółek publicznych w Polsce	309
4.5.1. Analiza ujęcia zagadnień środowiskowych w raportach rocznych spółek giełdowych	309
4.5.2. Wnioski z przeprowadzonych badań dotyczących ujęcia zagadnień środowiskowych w raportach rocznych spółek giełdowych	316

Rozdział 5. Włączenie aspektów środowiskowych w system rachunkowości przedsiębiorstwa	321
5.1. Etapy wdrażania rachunkowości środowiskowej	321
5.2. Definicje i zasady wyceny podstawowych kategorii rachunkowości środowiskowej	330
5.3. Klasyfikacja kategorii i zdarzeń gospodarczych związanych z oddziaływaniem podmiotu na środowisko przyrodnicze	340
5.4. Wykorzystanie rachunkowości w zarządzaniu kosztami środowiskowymi	350
5.5. Ujawnienia środowiskowe w sprawozdawczości finansowej podmiotu	372
Zakończenie	392
Załącznik 1. Wykaz opublikowanych dokumentów zawierających wskazówki i wytyczne dotyczące ujawniania informacji środowiskowych przedsiębiorstwa i ich wykorzystywania w jego procesach zarządzania	401
Załącznik 2. Ankieta wykorzystywana w I etapie badań	403
Załącznik 3. Ankieta wykorzystywana w II etapie badań	413
Załącznik 4. Wykaz kont na potrzeby rachunkowości środowiskowej	424
Załącznik 5. Rachunek zysków i strat jednostek innych niż banki i zakłady ubezpieczeń uwzględniający szczegółowe informacje środowiskowe	432
Załącznik 6. Rachunek przepływów pieniężnych jednostek innych niż banki i zakłady ubezpieczeń uwzględniający szczegółowe informacje środowiskowe – metoda bezpośrednia	434
Załącznik 7. Przykładowe sprawozdanie z sytuacji finansowej z uwzględnieniem informacji środowiskowych według MSSF	437
Załącznik 8. Przykładowe sprawozdanie z całkowitych dochodów uwzględniające informacje środowiskowe według MSSF	439
Bibliografia	440
Wykaz nazw i skrótów	490
Wykaz tabel	493
Wykaz rysunków	497